

2020'de Bizi Bekleyen Meslekler ve Yetenekler

Albert Einstein'in "Hayal gücü bilgidен daha önemlidir" diyerek yaratıcılık ve yeni fikirler ortaya koyma becerisinin önemini vurgulamasından bu yana yaklaşık bir asır geçti. Geçen bu süre zarfında teknoloji o kadar hızlı bir tempoda ilerledi ki binlerce farklı çalışma alanı ortaya çıktı. Yine teknolojinin hızlı gelişimiyle önümüzdeki süreçte bazı işler ortadan kaybolacak, bazıları büyüyecek hatta bugün var olmayan işler sıradan hale gelecek. Bu gelişmeler, yaşam tarzımızı ve çalışma biçimimizi dönüştürecek.

Gelecekte bir çalışan olarak, hayatta kalmanın ve gelişmenin tek yolu, benzeri görülmemiş bir büyüme yaşayacak olan endüstriler için hangi becerilerin önemli olacağını tespit etmektir. Bu nedenle hem çalışanlar hem de işverenler için geleceğin becerilerini öğrenmek ve geliştirmek kritik önem taşıyor.

Önümüzdeki 5 ya da 10 yıl içinde bile hâlâ geçerli olacak becerilere yatırım yapmak, yarının işgücüne sığınmak için iyi bir hamle olacaktır. Bu nedenle iş liderleri, eğitimciler ve hükümetler Dördüncü Sanayi Devrimi'nden herkesin yararlanabilmesi için insanların yetiştirilmesi ve yeniden eğitimi konusunda daha proaktif olmalıdır.

Teknoloji Geliştikçe Beceriler Değişiyor

Dördüncü Sanayi Devrimi ile birlikte; Nesnelerin İnterneti (IoT), nanoteknoloji, sürücüsüz araçlar, yenilenebilir enerji, kuantum bilişim ve biyoteknoloji gibi yeniliklere odaklanan yeni iş alanları ve pazarlar ortaya çıktı. Bu yeni çağ, gelecekteki işgücünün yetkin ve üretken kalması için yeni birtakım becerileri de beraberinde getirdi.

Bundan önce gelen sanayi devrimleri gibi, Dördüncü Sanayi Devrimi'nin de bozucu (disruptive) olacağı düşünülüyor. Bu bozucu etkinin mevcut endüstrilere özellikle de teknoloji, sağlık ve ulaştırma sektörlerine zarar vermesi bekleniyor. Sanayide yaşanan bu dönüşüm 2020 yılına dek bize otonom robotları, yapay zekâ ve makine öğrenmesini, ileri malzemeleri ve biyoteknolojiyi getirmiş olacak. Bununla birlikte ortaya çıkacak yeni pazarlar, istihdam için yeni bir beceri seti gerektirecek ve bu sayede önümüzdeki yıllarda iş politikasını değiştirecek.

Bundan beş yıl sonra, bugünün işgücünde önemli sayılan becerilerin üçte birinden fazlasının (tahminen yüzde 35'inin) değişmesi bekleniyor. Dünya Ekonomik Forumunun Yazılım ve Toplumun Geleceği ile ilgili Global Agenda Konseyi tarafından yapılan bir anket, insanların yapay zekâ makinelerinin 2026 yılına kadar şirket yönetim kurullarının bir parçası olmasını beklediğini gösteriyor¹.

1 <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-10-skills-you-need-to-thrive-in-the-fourth-industrial-revolution/>

Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan “The Future of Jobs (Mesleklerin Geleceği)” raporunda² ise, 2020 yılında otomasyon nedeniyle yaklaşık 5 milyon işin ortadan kalkacağına işaret ediliyor.

En Çok Hangi Yetenekler Değişecek?

Dünya Ekonomik Forumu, 2020 yılında çalışanların değişen dünya koşullarına adapte olabilmeleri için 10 beceriye ihtiyaç olduğunu bildirirken, Guthrie-Jensen isimli küresel eğitim ve danışmanlık firması tarafından hazırlanan “Geleceğin Becerileri: 2020’de Geliştirmeniz Gereken 10 Beceri” başlıklı bilgi notu, 2020’deki işgücü manzarasının genel bir görünümünü ve bu süre zarfında sektöre hükmedecek çeşitli teknolojileri sunuyor³:

1. Karmaşık Problem Çözme

Endüstriler arasındaki ilişkiyi görme becerisi ve problemler ortaya çıkmadan önce yaratıcı çözümler üretebilme geleceğin önemli yeteneklerinden biridir.

2. Eleştirel Düşünce

Bilgisayar bilimleri, mühendislik ve biyoloji gibi farklı alanların karmaşıklığı ve birbirine bağlılığı nedeniyle verilerin mantık ve akıl yürütme ile yorumlanması gerekmektedir.

3. Yaratıcılık

Yeni fikirlerden yeni şeyler inşa etme yeteneği hem şimdi hem de gelecekte fayda sağlayacak bir beceridir.

4. İnsan Yönetimi

Robotlar analitik ve matematiksel beceriler kazanabilirler, ancak insana özgü beceriler gerektiren liderlik ve yönetim rollerinde insanların yerini alamazlar.

5. Başkalarıyla Koordinasyon

Herhangi bir sektördeki iş adayları arasında en yüksek talep, etkili iletişim ve takım işbirliği becerileri gelişmiş kişilere olacaktır.

6. Duygusal Zekâ

Empati ve merak gibi duygusal zekâ ile ilgili nitelikler, geleceğin yöneticilerini işe almak için büyük bir faktör olacaktır.

7. Muhakeme Etme - Karar verme

Veri analitiği yardımıyla, çok miktarda verinin anlaşılabilir yorumlara ve ölçülü kararlara dönüştürülebilmesi bilgi çağında faydalı olacak bir beceridir.

8. Hizmet Yönetimi

Müşterilere değer vermenin önemini bilen kişiler öne çıkacaktır.

9. Müzakere

Kazan-kazan durumları yaratarak bireylerle görüşme yeteneği 2020’de hayatta kalmak için gerekli olacak bir beceri olacaktır.

10. Bilişsel Esneklik

Eldeki zorluğu karşılamak için farklı kişiler arasında geçiş yapma becerisi, birleşik endüstrilerde başarılı olmak için önemlidir.

Dünya Ekonomik Forumunun raporu ve Guthrie-Jensen’in çalışması değerlendirildiğinde, 2020 yılına gelindiğinde yaratıcılığın, çalışanların ihtiyaç duyacağı ilk üç beceriden biri haline geleceği öngörülüyor. Çalışanların yeni ürünler, teknolojiler ve çalışma yöntemlerinin getirdiği değişikliklerden yararlanabilmeleri için daha yaratıcı olmaları gerekiyor.

² <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs>

³ <https://guthriejensen.com/blog/skills-future-2020-infographic/>

Yeni Çağa Yeni Beceriler

Çalışma hayatına devam edebilmek için, kaçınılmaz olarak bazı yeteneklerimizi geleceğin işlerine uyarlamamız gerekecek ve ayrıca yeni beceriler de öğrenmemiz gerekecek. *Forbes* yazarı Avil Beckford 2020 yılında başarılı olmak için ihtiyacınız olacak ek becerileri şöyle sıralıyor⁴:

- Öğrenmeyi öğrenmek
- Hızlı ve akılcı okuma
- Not alma
- Bilgi analizi
- Modellerin belirlenmesi ve trend eğilimleri
- Yazılı ve sözlü iletişim
- Teknolojiyi anlama ve kullanma
- Kültürel farkındalık ve duyarlılık

2020'de En Çok Talep Edilen 10 Meslek Ne Olacak?

Guthrie-Jensen'e göre geleceğin meslekleri şöyle sıralanıyor³:

- Veri analistleri
- Tıbbi teknisyenler, fiziksel terapistler ve işyeri ergonomi uzmanları
- Satış ve pazarlama uzmanları
- İşletme analistleri
- Yazılım ve bilgisayar geliştiricileri
- Veterinerler
- Ürün tasarımcısı ve yaratıcıları
- Öğretmen ve eğitmenler
- Muhasebeciler ve denetçiler

“Değişmeyen Tek Şey Değişimin Kendisidir”

Mesleklerin geleceği ile ilgili çalışmalarda dikkat çeken bir diğer unsur değişimin doğasının, endüstrinin kendisine bağlı olacağı gerçeği oldu. Örneğin küresel medya ve eğlence, son beş yıldır oldukça büyük bir değişime uğradı. Ancak finansal hizmetler ve yatırım sektörü henüz radikal bir biçimde dönüştürülmedi. Satış ve imalatta ise çalışanların teknolojik okuryazarlık gibi yeni becerilere ihtiyaçları bulunuyor.

Bazı ilerlemeler diğerlerinin önünde yer alıyor. Mobil internet ve bulut teknolojisi çalışma şeklimizi etkilerken, yapay zekâ, 3D baskı ve ileri malzemelerin kullanımı hâlâ erken aşamalarında bulunuyor. Ancak bu teknolojilerin yaratacağı değişimin çok hızlı olacağı kaçınılmaz bir gerçek.